

Ζωγραφική τέχνη την περίοδο της Μακεδονικής Δυναστείας (10^{ος} – 11^{ος} αι.)

Ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της;

Από πού αντλούν οι ζωγράφοι / αγιογράφοι την έμπνευσή τους;

Ποιοι μπορούσαν να παραγγείλουν αυτά τα έργα; Ποιους αφορά αυτή η τέχνη;

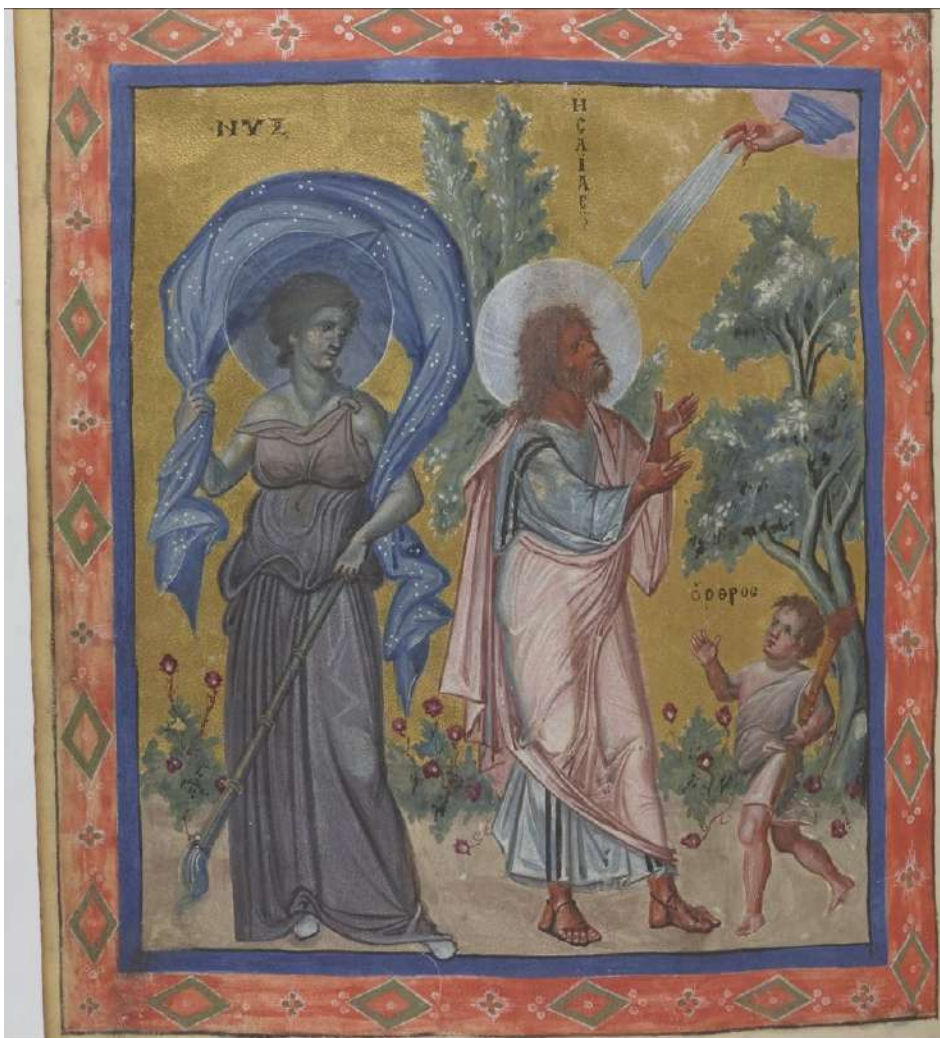
----- ;

Το θέμα και στα τρία έργα είναι το ίδιο: «**Η Ανάληψη του Ιησού**».

Ο τρόπος απόδοσης της σκηνής είναι πολύ διαφορετικός.

Πώς το εξηγείς;

(επάνω): τμήμα από τοιχογραφία της έπαυλης των Μυστηρίων, Πομπηία, 1^{ος} αι. μ.Χ.

(αριστερά): ο Ησαΐας, λαμβάνει, με θεϊκή εντολή, την αποστολή του ως Προφήτης.

Εικονογράφηση από το Παρισινό Ψαλτήρι, 10^{ος} αι. Κωνσταντινούπολη.

Βλέπεις κοινά στοιχεία;

προσωποποιήσεις

(επάνω): λεπτομέρειες από την εικονογράφιση

(αριστερά): ο Ησαΐας, λαμβάνει, με θεϊκή εντολή, την αποστολή του ως Προφήτης.

Εικονογράφιση από το Παρισινό Ψαλτήρι, 10ος αι.
Κωνσταντινούπολη.

προσωποποιήσεις

Λεπτομέρειες από το περγαμινό χειρόγραφο με τίτλο
«Ειλητό του Ιησού του Ναυή», 10^{ος} αι.

(επάνω):
λεπτομέρεια από αττική
μελανόμορφη λήκυθο,
5^{ος} αι. π.Χ.

προσωποποιήσεις

(αριστερά): αγαματίδιο, αντίγραφο του κολοσσιαίου χάλκινου
αγάλματος με τίτλο «Τύχη Αντιόχειας» του Ευτυχίδη του Σικυώνιου,
3^{ος} αι. π.Χ.

Εικονίζεται η πόλη Αντιόχεια να φορά ως στέμμα τα τείχη της και να στηρίζεται
στον ποταμό Ορόντη

Παρατήρησε τα αρχιτεκτονικά στοιχεία, στα κτίρια πίσω από τη φιγούρα του Ευαγγελιστή:

- * λεπτομέρειες ελληνορωμαϊκής αρχιτεκτονικής
- * φόντο αχνό, γαλάζιο / γκρι χρωματισμοί = στοιχείο ρωμαϊκής τεχνοτροπίας

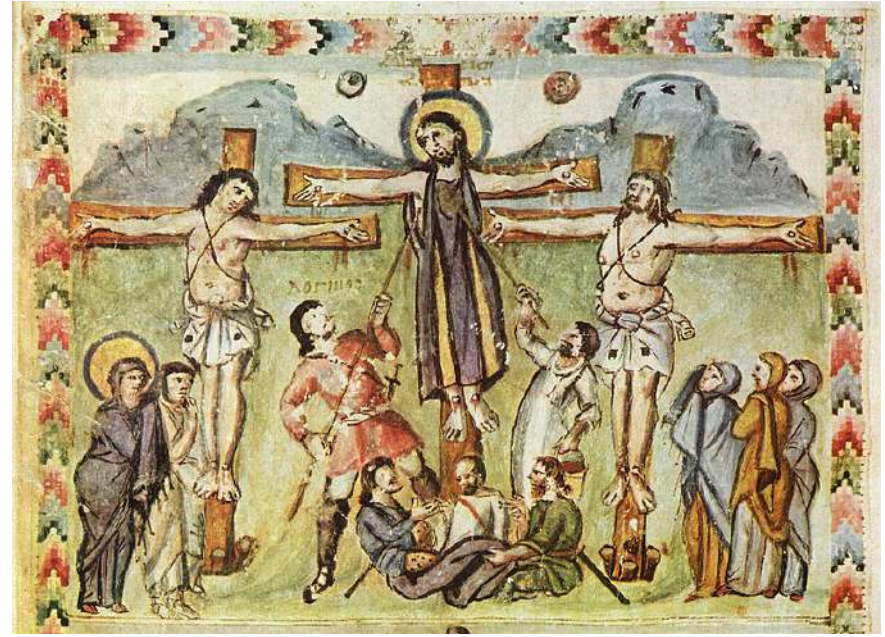
(αριστερά): ο Ευαγγελιστής Ματθαίος.
Εικονογράφηση από το Παρισινό Ψαλτήρι, 10ος αι., Κωνσταντινούπολη.

(επάνω): «Ο Ορφέας παίζει λύρα»,
ρωμαϊκό ψηφιδωτό, 3^{ος} αι. μ.Χ., Ταρσός (Τουρκία)

ΟΜΑΔΑ 1

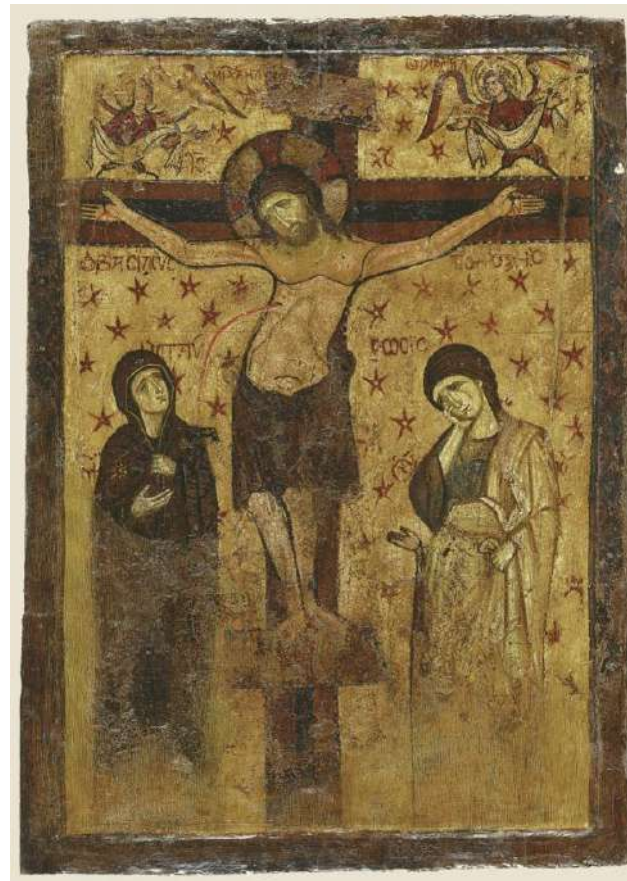
(αριστερά): «Ο προφήτης Δαβίδ συνθέτει τους Ψαλμούς»
Εικονογράφηση από το Παρισινό Ψαλτήρι, 10^{ος} αι.,
Κωνσταντινούπολη

(επάνω): «Η σκηνή της Σταύρωσης»

ΟΜΑΔΑ 2

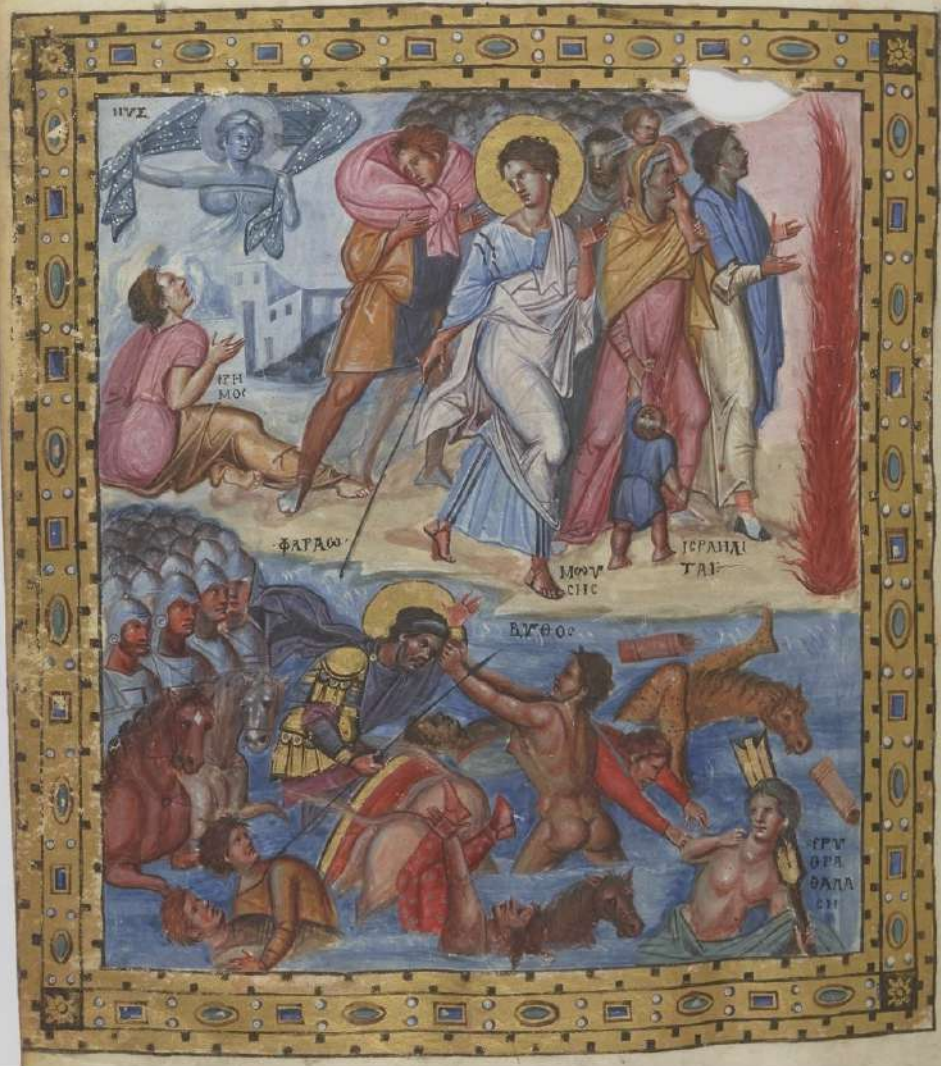
(αριστερά): «Ο προφήτης Δαβίδ συνθέτει τους Ψαλμούς»

«Η Σταύρωση»

ΟΜΑΔΑ 3

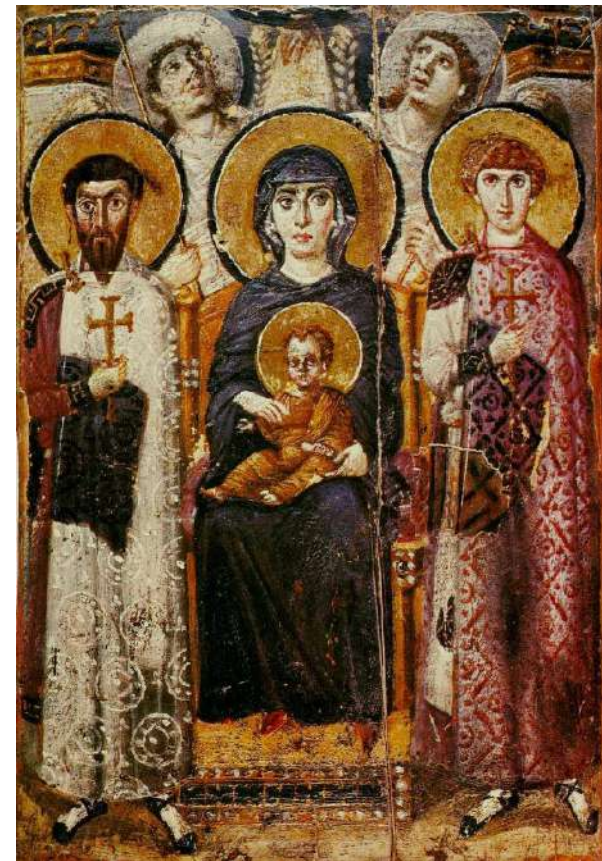
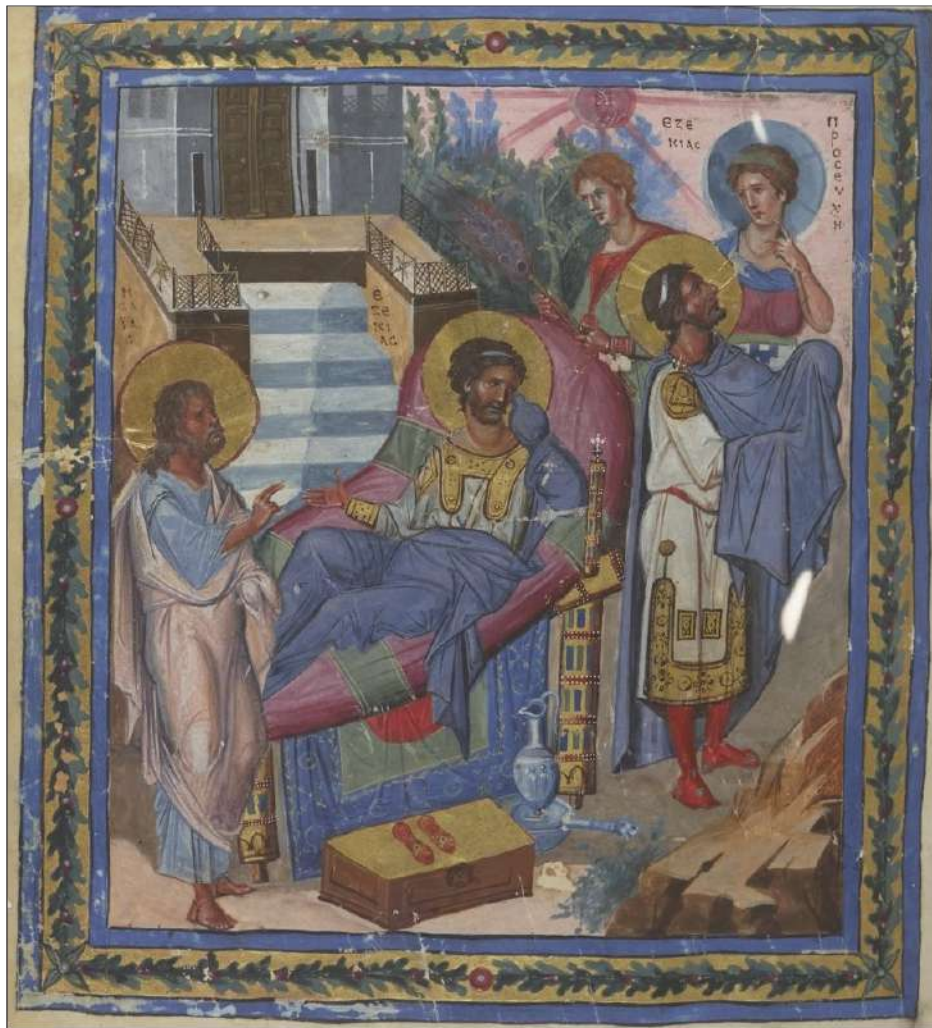
(αριστερά): «Δαυίδ εναντίον Γολιάθ»

(δίπλα):
«Ανάληψη
του Ιησού
στους
Ουρανούς»

ΟΜΑΔΑ 4

(αριστερά): «Ο Μωσής οδηγεί τους Ισραηλίτες
έξω από την Αίγυπτο, στη Γη της Επαγγελίας»

(δίπλα):
«Παναγία
Βρεφοκρατού-
σα», Αγία
Αικατερίνη,
Σινά

ΟΜΑΔΑ 5

(αριστερά): «Ο προφήτης Ησαΐας, συμβουλεύει τον
ευσεβή βασιλιά της Ιουδαίας, Εζεκία»

(δίπλα):
«σκηνή από
την ζωή του
Αβραάμ»

ΟΜΑΔΑ 6

(αριστερά): «Ο Μωσής παραλαμβάνει από τον Θεό
τις 10 εντολές»

ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΟΜΠΗΙΑΣ

(επάνω
αριστερά):
λεπτομέρεια από
οίκημα

(δίπλα): Ο Πάνας
με τις Νύμφες

(κάτω
αριστερά):
«Φιλόσοφος
με τη
Μακεδονία
και την
Περσία»

Ποια ομάδα αναγνωρίζει στο έργο που έχει της Μακεδονικής Αναγέννησης επιρροές από τον τρόπο απόδοσης των παραπάνω ρωμαϊκών τοιχογραφιών;

Παραπομπές

Παρισινό Ψαλτήρι: <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b10515446x/>

Ειλητό του Ιησού του Ναυή: https://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/bav_pal_gr_431_2/0027/image,info,thumbs

Freeman Evan, Anne McClanan (edit.), *Smarthistory Guide to Byzantine Art*, 2021

McClanan Anne, “The Paris Psalter” [ανακτήθηκε από:
<https://www.khanacademy.org/humanities/medieval-world/byzantine1/x4b0eb531:middle-byzantine/a/the-paris-psalter>]

“Οι απόψεις των βυζαντινολόγων για την τέχνη της Μακεδονικής Αναγέννησης”, [ανακτήθηκε από το
<https://cognoscoteam.gr/archives/category/cognosco-blog>]

Στυλιανού Ελένη “Απεικονίσεις αρχιτεκτονημάτων (πόλεων, οικιών, ναών) στα εικονογραφημένα βυζαντινά χειρόγραφα. Ζωγραφικά πρότυπα, συμβολισμοί, πραγματολογικοί συσχετισμοί, ένταξη των παραστάσεων στο ζωγραφικό χώρο”, [διπλωματική εργασία στο ΠΜΣ Βυζαντινή Αρχαιολογία ΕΚΠΑ], Χαλκίδα 2017